

Европейски ромски фонд

"ПакиВ" работи за достойното бъдеще на ромите в Европа

Първата фаза на обучението им се проведе в гр. Баня от началото на месец юли до 19 септември и включва разнообразни модули - интензивно изучаване на английски език, лидерски умения, менеджмент, лобиране и др. Програмата ще продължи с обучение в Дания след двуседмичен отпуск на участниците по родните им места. В сравнение с миналата година, сега в програмата са включени повече момичета. Една от тях е 21-годишната Юлия от Румъния, студентка в трети курс по социални дейности. "Смятам, че е изключително добра възможност за мен да бъда тук, да съм част от "ПакиВ" - споделя тя. - Получих шанс да проверя възможностите и познанията си. За мен това е като преминаване от едно ниво на познание на друго. Мисля, че това, което научих тук, не бих могла да получа никъде другаде, в никакъв университет. Надеждата ми е наученото да е от полза не само за мен, но и за хората от моето общество. Това, което разбираш тук, е, че самият ти можеш непрекъснато да се развиваши, да бъдеш по-отворен към другите, да изпиташ себе си - какви са силните и слабите ти страни. Тогава

много по-лесно оценяваш какви са реалните ти възможности, какво въщност си способен да направиш и какво е мястото ти в света." Що се отнася до бъдещите планове, Юлия е категорична, че ще се върне, за да работи за своите хора там, откъдето е дошла: "В нас са вложени много средства и много надежди. Ние сме длъжни да дадем повече, отколкото получаваме. Аз лично смятам да започна с нещо малко и конкретно. Малките неща са тези, които, ако бъдат променени, реално ще се помогне на хората..."

На същото мнение е и Дейвид Круш, преподавател и оценител на програмата "ПакиВ" от самото ѝ създаване преди две години. Запитан по какъв начин измерва успеха на програмата, Дейвид отговори: "Израсването, което виждам в обучаваните млади хора, е най-важното. Наблюдавам и как наученото на теория по-късно беше приложено на практика. Говоря за първата група, която първо се обучава в Англия, след това в Дания и повечето от хората се справиха отлично на терен. Так исках да повторя, че забелязах огромна промяна и развитие на обучените през първата година - когато за първи път ги

видях, те нямаха увереност в себе си и самочувствие. В България лично видях голяма проекта, мога да говоря конкретно само за тях - за проекта в Бяла Слатина: направа на документален филм, и мога да кажа, че ефектът върху местната общност беше невероятен. Що се отнася до оценката и препоръките към програмата, ще споделя, че всяка година ние правим определени промени, с цел да подобрим ефективността на обучението. Винаги в края на годината провеждаме обсъждане с участниците, като взимаме предвид техните препоръки и оцен-

ки за "ПакиВ". Най-голямата промяна в програмата през тази година е, че обучението по английски език се провежда тук, в Баня, а не както беше преди - три месеца във Великобритания. Това беше препоръчано от първата група - да бъдеш една година в чужбина, далече от дома и своята общност, се оказа доста трудно за много от младежите. Тазгодишната оценка ще зависи от участниците в обучението през тази година и препоръките на оценителите за третата година на "ПакиВ" ще зависят от резултатите, които ще се постигнат сега."

На въпроса каква е основната разлика между първата и втората година от съществуването на "ПакиВ", Дейвид отговори с усмишка: "Първата група просто беше първа - участниците в нея трябваша да посрещнат много предизвикателства. Те бяха по-възрастни и по-опитни от участниците през тази година, има промяна и в броя на хората, които идват от отделните държави. Настоящата група е

много "по-млада" и има по-вече момичета - около 60 на сто от обучаваните." Последният ми въпрос към Дейвид като експерт, работил много години с ромската общност в почти всички европейски страни, беше: Какъв ще е най-голямото предизвикателство пред ромската общност след приемането на бившите социалистически държави в Европейския съюз? Според него: "Най-важното нещо е ромите да се научат взаимно да си сътрудничат. Да работят заедно - както вътрешно в отделните държави, на национално ниво, така и на междудържавно и общоевропейско равнище. За ромите няма значение да ли живеят в Румъния, България, Словакия или Унгария - опитът ми показва, че проблемите им навсякъде са идентични. Ако това е така, влизането в Европа ще открои още по-вече нуждата от общи и единни действия на ромите в Европа - това ще е основното предизвикателство пред общността и нейните лидери."

Камелия АНГЕЛОВА

от страница 1 •

Обединяването - приказка за...

политици, които не от дните на демократичните промени не създават условия за равнопоставено участие на най-голямото малцинство в България в обществено-политическите процеси. Достатъчно е да посочим факта, че в Сливен, където има повече от 120 висшисти с различни специалности, никој един не участва в административното управление на града. Нещо повече - едва преди няколко години, с неимоверни усилия Обединен ромски съюз успя да убеди местните управници, че нищо няма да бъде загубено, ако стотиците роми в Комунални услуги имат за

свои преки началници роми.

И друго: голяма част от ромите според социологическите изследвания сами не желаят за ръководители своите сънародници. Колко е лесно при тези факти да се печелят гласове сред ромите от нероми, да се оправдат ромските интелигенти за бягството им от род и родно. А колко трудно е да повярваш някому, на безграничната му всеотдайност, когато знаеш, че все някой някога ще се сеци за ония стряскащи Пасиеви думи: "О, неразумни и броя, поради че се срамиш да се наричаш..."

Васил ЧАПРАЗОВ

медиите в страната пък съобщават как в големите български градове местната за община съветници

се купуват! Защо? За да си правят големите риби и занапред далаверките... Къде сме ние, ромите, в тази далаверизация? Защо силните ромски лидери си регистрираха политически партии? Хубаво е, че за тази кампания се обединиха в коалиция, но защо някои от тях ще участват самостоятелно, извън коалицията? В САЩ имаме две политически партии, каза на една среща Виден американец, но и вие работите за доброто на народа! Не мога да ви разбера Вас, българите, защо имате толкова много политически партии, и защо всяка от тях плюе другите?!

Да не гласуваш означава, че не се интересуваш кой те управлява, казва една максима. Избери си който

ти харесва и пусни бюллетинката за него! Но как да се ориентират ромите в безбройните бюллетини. Къде е предизборният щаб на БСП, пита група изгладнели мургавелковци на площада. Чухме, че ще ни дават по нещо, я грехи, или нещо за ядене! Който ни даде, за него ще гласуваме, казват най-бедните. Ако ни платят и тока, направо на ръце ще ги носим, няма значение от коя партия са! СДС ще участва ли в тези избори, пита друг. Бяха много силни с Иван Костов, но какво стана с тях?

Избори се печелят с бой или се купуват, каза преди четири години в Лом един голям седесар. Колко много е бил прав, но, пази Боже, да почнат да се бият за власт!

Циркът предстои, ще поживеем, ще видим! А в изборния ден никой не те гледа в ръцете, гласувай, както щеш... и се пригответи за още четири години как ще оцелееш, докато влезем в НАТО и ЕС или не го ще бъде второто пришествие?!

Петър БОРИСОВ